

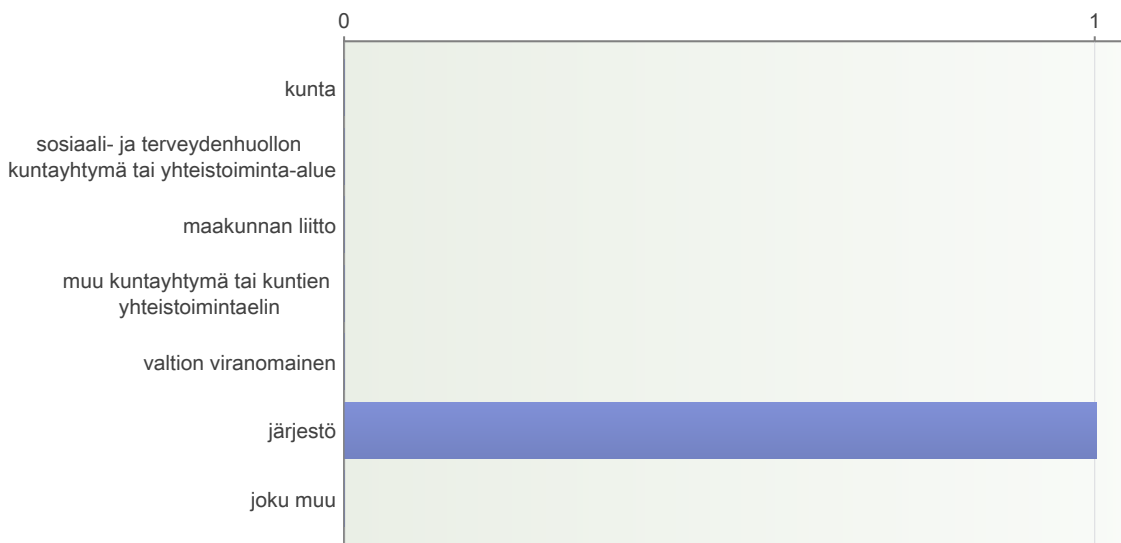
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio VALO ry sekä Suomen Olympiakomitea	Ilmari Nalbantoglu	ilmari.nalbantoglu@valo.fi , p. 050 574 1112		

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Lähtökohta on myönteinen: terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tehtävät tulevat uudistuksessa esille hyvin. Katsomme, että tulevaisuuden kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen on syytä olla ydintoimintaa, jota suunnitellaan, toteutetaan, seurataan ja arvioidaan selkeillä tavoitteilla ja mittareilla sekä riittävillä resursseilla. Terveys ja hyvinvointi ovat merkittäviä muulle elinvoimalle kunnassa ja kunnan vetovoimatekijöitä. Kunta on luontevin julkinen taho terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien palveluiden päävastuulliseksi järjestäjäksi.

Kunnalla on jo nyt selkeä tehtävä liikunnan lisäämisessä. Vuonna 2015 voimaan tullut liikuntalaki edellyttää, että kuntien tulisi arvioida asukkaitensa liikunta-aktiivisuutta. Liikunta-aktiivisuuden arviointi on osa terveydenhuoltolaissa tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Kuntien tulee terveydenhuoltolain mukaan myös valmistella hyvinvointikertomus hyvinvointipolitiikan suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi.

Valtionhallinnon alueelliset palvelut tulevat uudistuksen myötä myös uudistettavaksi. Valtakunnallinen, poikkihallinnollinen virasto, jolla on alueelliset toimipisteet, mahdollistaisi maakuntien ja kuntien tarkoituksenmukaisen ohjauksen terveyden edistämisen ja liikunnan osalta. Sen myötä olisi järkevää koota alueelliset liikuntaneuvostot maakuntia selvästi suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Ei vastauksia.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Ei vastauksia.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

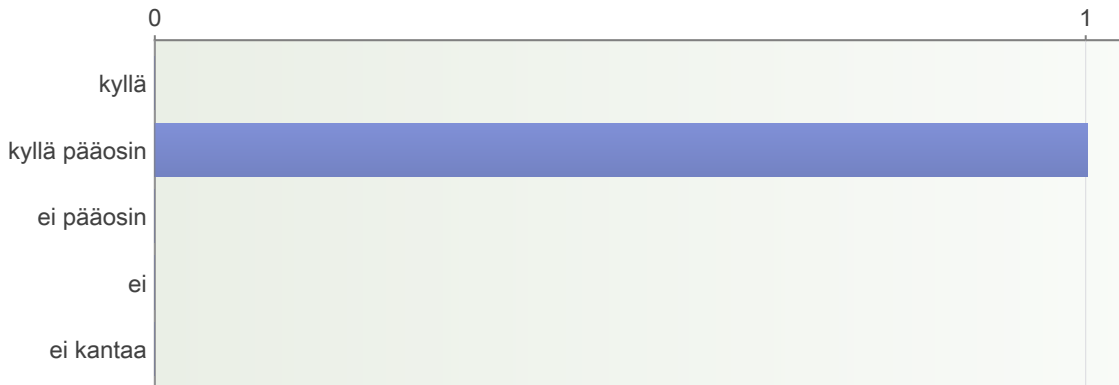
Ei vastauksia.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Ei vastauksia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon lakisääteisiin velvoitteisiin kuuluu sairauksien ehkäisyä tukeva terveysneuvonta. Valtion on uudistuksen jälkeen seurattava, että tämä lain tarkoitus toteutuu, ja maakuntien järjestämistä sosiaali- ja terveyspalveluista rakentuu selkeitä ja asiakaslähtöisiä palveluketjuja ennaltaehkäisevien palveluiden, kuten liikunnan, ja ongelmia korjaavien sosiaali- ja terveyspalveluiden välille.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Ei vastauksia.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Ei vastauksia.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Nykyiset hyvät käytännöt liikunnan palveluketjuissa on voitava säilyttää uudistuksen jälkeen. On tärkeää varmistaa että liikunnan palveluketju ei katkea niissä kunnissa, joissa se on jo käytössä. Niissä kunnissa, joissa sitä ei ole, tulee varmistaa edellytykset liikunnan palveluketjulle.

Maakunnassa on oltava riittävät resurssit kuntien neuvontaan ja ohjaukseen sekä myös mahdollisuudet resurssi- ja muuhun velvoittavaan ohjaukseen suhteessa alueensa kuntiin.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Ei vastauksia.

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Ei vastauksia.

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Ei vastauksia.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Ei vastauksia.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Ei vastauksia.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Ei vastauksia.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Ei vastauksia.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Ei vastauksia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

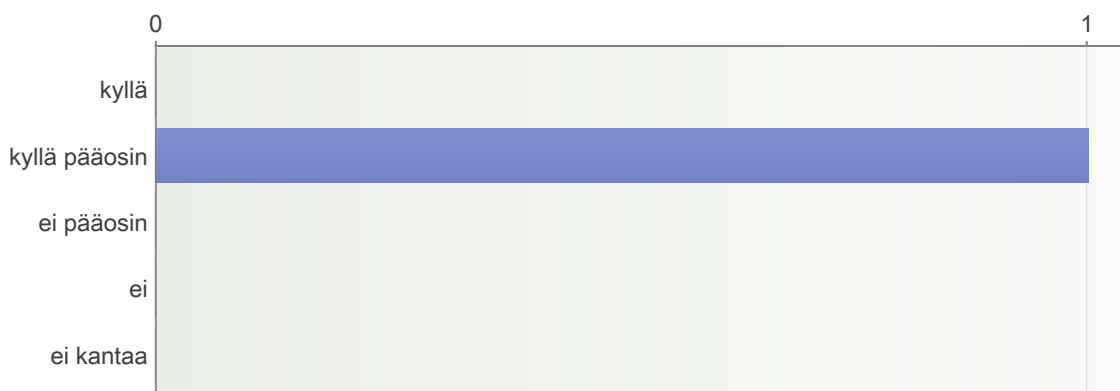
Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Ei vastauksia.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- hyte-kriteeri on oikean suuntainen uudistus, jolla kuntia kannustetaan järjestämään hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita ja toimintoja.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Vastaajien määrä: 1

- Jatkossa huomiota on kiinnitettävä hyte-kriteerin vaikuttavuuteen seuraavasti: 1) hyte-kriteerin mukaisen valtionosuuden määrään, ja 2) kriteerin indikaattoreiden tarkoituksenmukaiseen koostumukseen.

Jos nykyinen hyte-kriteerin perusteella jaettava valtionosuus ei tuota myönteistä muutosta, on syytä kasvattaa kriteerin perusteella jaettavan valtionosuuden osuutta ja/tai määrää. Tällainen tilanne voi ilmetä esimerkiksi siten, että samat kunnat jäävät useana vuonna alhaisen hyte-kertoimen kunniksi.

Koostumukseltaan hyte-kriteerin indikaattorit ovat kattavat ja oikean suuntaiset. Jatkossa on syytä kiinnittää huomiota erityisesti lasten yhtenäisiin harrastusmahdollisuuksiin sekä aikuisille kohdennettuun harrasteliikuntaan.

Tutkimukset osoittavat, että lasten liikunnallisuus eriytyy hyvin varhain, jopa päiväkotikäytössä. Liikunnallisuus lapsuudessa edeltää usein liikunnallista elämäntapaa myös aikuisena. Kielteistä kehitystä kuvaa, että ylipainoisten osuus 12–18-vuotiaista nuorista on noin kolminkertaistunut 1970-luvun lopun ja 2010-luvun alun välisenä aikana. Näin ollen lasten yhtäläiset mahdollisuudet harrastaa ovat tärkeitä paitsi lasten hyvinvoinnin ja terveyden kannalta, myös pitkän aikavälin kansanterveydellisten vaikutusten kannalta. Siksi mittaristoon olisi perusteltua sisällyttää myös lasten yhtäläisiä harrastusmahdollisuuksia kuvaava indikaattori.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Ei vastauksia.

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Ei vastauksia.

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksella on mahdollisuus myönteiseen vaikutukseen.

Yleisesti uudistuksessa on syytä kehittää kolmannen sektorin roolia kunnan strategisena kumppanina hyvinvointipalvelujen suunnittelussa, tuottamisessa, seuraamisessa ja arvioinnissa. Tämä lisäisi järjestöjen elinvoimaa. Kunnan ja maakunnan kannalta järjestösektori on mahdollisuus palveluiden entistä parempaan tuottamiseen. Kolmas sektori hyödyntää ihmisten omaa aktiivisuutta ja intoa toimia. Sillä on mahdollisuus kohtuuhintaiseen palvelutuotantoon. Järjestöissä on paljon kokemusta ja osaamista. Lisäksi elinvoimainen järjestökenttä on vetovoimatekijä kunnalle tarjoten ihmisille harrastuksia ja mielekästä tekemistä vapaa-ajalla.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.